

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський національний університет садівництва

Інженерно-технологічний факультет

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки
продукції садівництва та рослинництва»**

(26-27 травня 2016 р.)

*Рекомендовано до друку
Вченою радою інженерно-технологічного факультету Уманського НУС,
(протокол N9 6 від 26. 04. 2016р.)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Непочатенко О.О. - доктор економ, наук, професор (відповідальний редактор);
Карпенко В.П. - доктор с.-г. наук, професор (заступник редактора);
Мостов'як І.І. - кандидат с.-г. наук, доцент;
Осокіна Н.М. - доктор с.-г. наук, професор;
Господаренко Г.М. - доктор с.-г. наук, професор;
Дмитрук Є.А. — доктор техн. наук, професор;

Анджей Хоховський - доктор габ., професор (Польща);
Владімір Крочоко - доктор-інженер, професор (Словаччина);
Мамука Бенашвілі - кандидат техн. наук, доцент (Грузія);
Пламен Каганов - доктор інженерії, професор (Болгарія);
Гайдай Г.С. — кандидат с.-г. наук, доцент;
Руденко Л.Д. - кандидат техн. наук, доцент;
Герасимчук О.П. - кандидат с.-г. наук, доцент;
Євчук Я.В. - кандидат техн. наук, доцент;
Новак Л.Л. - кандидат с.-г. наук, доцент;
Костецька К.В. - кандидат с.-г. наук, доцент;
Дрозд О.О. - кандидат с.-г. наук, ст. викладач;
Улянич І.Ф. - кандидат с.-г. наук, ст. викладач;
Ткаченко Г.В. - викладач;
Новіков В.В. — викладач;
Єремєєва О.А. - викладач;
Ярошенко В.В. - викладач;
Любич В.В. - кандидат с.-г. наук, доцент (відповідальний секретар).

*За достовірність опублікованих матеріалів
відповідальність несуть автори*

Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / [Редкол.: О.О. Непочатенко (відповідальний редактор та ін.]. – Умань, 2016. - 80 с.

У збірнику тез доповідей висвітлено результати наукових досліджень науковців
України з актуальних питань вирощування, зберігання і переробки продукції рослинництва

Kopilyvchanka - 74.3%, Discus - 74.6% and Khmelnychanka - 75.4%, in other varieties this figure fluctuated within 69,2-73,4%.

Flour yield of grain harvest of winter wheat on average over three years varied from 4.49 t/ha to 7.97 t/ha depending on the variety. The highest flour yield was of varieties Romantyka - 6.8 t/ha, Khmelnychanka - 6.89 and Akrotos - 7.97 t/ha, which exceeded the standard at 24-45%. The lowest flour yield was of varieties Dyskus - 4.49 t/ha and Kubus - 4.8 t/ha.

Conclusions. Yield of winter wheat varies depending on the variety and weather conditions. Thus, the greatest yield varieties Jubilar Myronivskiy, Khmelnychanka, Romantyka and Akrotos have. The highest nominal flour yield (74.3-75.4%) varieties Kopilyvchanka, Dyskus and Khmelnychanka have, the highest flour yield of grain yield of winter wheat variety Akrotos has (7.97 t/ha).

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПИВОВАРНОГО ЯЧМЕНЮ ЗА РІЗНИХ НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА ЧОРНОЗЕМІ ОПДЗОЛЕНОМУ

Г. М. ГОСПОДАРЕНКО, доктор сільськогосподарських наук, професор О.Ю.

СТАСІНЄВИЧ, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

В.П. БОЙКО, аспірант*

Уманський національний університет садівництва

Дані про вплив мінеральних добрив на пивоварні якості зерна ячменю ярого мають суперечливий характер. Так, зазначається, що збільшення вмісту білка в зерні ячменю і погіршення його пивоварних якостей відбувається на тлі внесення азотних добрив. Виходячи з цього, рекомендується зовсім не вносити азотні добрива під сорти пивоварного ячменю або ж ставитися до цього питання достатньо обережно і вносити їх під попередники, а не безпосередньо під пивоварний ячмінь.

Нині відбулося значне скорочення обсягів застосування добрив, що зумовило від'ємний баланс поживних речовин у ґрунтах України і в кінцевому результаті призвело до зниження врожайності зернових, у тому числі і пивоварного ячменю. У зв'язку з цим гостро постала проблема відтворення втраченої родючості ґрунту і подальшого вдосконалення існуючої системи удобрення цієї культури.

Важливою вимогою при удобренні пивоварного ячменю є рівномірність внесення мінеральних добрив. Нерівномірне внесення добрив створює умови для формування нерівномірного за величиною, вирівняністю, вмістом білка та екстрактивністю зерна, а отже, знижує пивоварні якості сировини. Особливо це помітно при внесенні азотних добрив. На смугах, де їх попадає більше, рослини вилягають, формується щупле зерно, значна частина його втрачається при збиранні.

Дослідження з вивчення впливу різних видів мінеральних добрив, внесених у нормам, що повністю або лише частково компенсують внесення основних елементів живлення врожайми культур проводились упродовж 2012— 2015 рр. у короткоротаційній сівоzmіні (пшениця озима, кукурудза, ячмінь ярий, соя) на дослідному полі Уманського національного університету садівництва.

Ґрунт дослідної ділянки — чорнозем опідзолений важкосуглинковий. Норми добрив встановлювали з врахуванням виносу поживних елементів. Вивчали умови вирощування сільськогосподарських культур за повної та часткової компенсації виносу азоту, фосфору і калію на 1га сівоzmінної площі. Під ячмінь ярий повна норма мінеральних добрив була $N_{70}P_{60}K_{70}$.

Отримання високоякісного зерна пивоварного ячменю неможливо лише за рахунок оптимізації живлення цієї культури, без селекційної бази. Основними показниками прояву генотипу при взаємодії його з зовнішнім середовищем є урожайність та якість. Потенціал можливостей генотипу можливо отримати тільки в оптимальних для нього умовах. Створивши різні умови живлення для ячменя, можна встановити норму реакції генотипу цієї культури на рівні і співвідношення елементів живлення як щодо врожайності зерна, так і його якості.

Порівнювали сорти закордонної селекції ячменю (JB Maltasia) та вітчизняної (Святогор, Парнас) за реакцією на застосування добрив. Реакція сортів пивоварного ячменю на мінеральні добрива обумовлювалася погодними умовами та істотно змінювалася по роках.

У 2014 і 2015 році у вітчизняних, так і у німецького сорту відзначалося значне варіювання врожайності на природному рівні родючості. Найвищу врожайність на контролі показав вітчизняний сорт Святогор (3,91 т/га). Найменш врожайним виявили сорт Парнас (2,18 т/га). Трохи вищою була врожайність німецького сорту JB Maltasia (2,54 т/га).

В умовах достатньо рівномірної вологозабезпеченості (2014 р.) всі сорти підвищували урожайність зерна. У кращому варіанті удобрення ($N_{70}P_{60}K_{70}$) максимальна врожайність належить сортам JB Maltasia (5,76 т/га) і Святогор (6,83 т/га).

Варіювання врожайності сортів пивоварного ячменю по роках обумовлено різною їх реакцією на погодні умови, у першу чергу на вологозабезпеченість. Встановлено, що деякі сорти дуже чутливі до зміни характеру і інтенсивності зволоження, що проявилось у варіюванні врожайності. До таких сортів відносяться JB Maltasia і Парнас. Урожайність сорту Святогор менше варіювала за роками досліджень, що свідчить про його високу пластичність.

Отже, величина фактора сорту в середньому по роках може настільки сильно згладжуватися, що говорити про пріоритет одного сорту в порівнянні з іншим стає складно. Висока врожайність відзначалася як у вітчизняних сортів, зокрема одеської селекції, так і німецького сорту. У середньому за роки досліджень у південній частині Правобережного Лісостепу на природному рівні родючості кращими були сорти Святогор і JB Maltasia. Пластичність і висока врожайність сорту Святогор говорять про високу доцільності його вирощування в даних умовах.

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки
продукції садівництва та рослинництва»
(26-27 травня 2016 р.)**

Видеться в авторській редакції

Підписано до друку 24.05.2016 р. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 4,65
Тираж 300 прим. Замовлення № 760

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88
vizavi-print.jimdo.com
e-mail: vizavi08@mail.ru